

Türkiye Sermaye Piyasası

20
05

*Sermaye Piyasasında
Gelişmeler,
Yatırımcı Analizi,
Aracı Kuruluşlar*

Türkiye Sermaye Piyasası 2005
Sermaye Piyasasında Gelişmeler–Yatırımcı Analizi–Aracı Kuruluşlar

Editör:
Alparslan Budak

Hazırlayanlar:
Zeynep Emre, Ekin Fıkırkoca

Düzeltili:
Cennet Türker

Katkıda Bulunanlar:
Sermaye Piyasası Düzenlemeleri - Aslı Özkan, Esra E. Savaşan, Süleyman Morbel
Aracı Kurumlar Veritabanı - Sezgin Lafçı, Ayşen Evlense

Baskı:
Graphis
Tel.: (212) 629 06 07
Faks: (212) 629 03 85

Birinci Baskı:
İstanbul, Mayıs 2006

TSPAKB Yayın No. 29

ISBN 975-6483-23-7
ISSN 1303-6688

Bu rapor Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistikî değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Bu raporda yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla yayınlanabilir.

SUNUŞ



İlk kez 2002 yılında yayınladığımız ve her yıl daha da geliştirmeye çalıştığımız "Türkiye Sermaye Piyasası" raporumuzun beşincisini sizlere sunmanın mutluluğunu yaşıyorum. Birliğimizin sektöre yaptığı katkıların somut bir örneği olan raporumuzun, sektörümüz ve ilgili çevreler açısından aranan bir kaynak haline geldiğini görmek, bizim için ayrı bir övünç kaynağı. Birlik olarak, üstlendiğimiz sorumluluğun bilinciyle bu yılki çalışmamızı da büyük bir özen ve çabayla hazırladığımızı belirtmek istiyorum.

Bildiğiniz üzere, güvenilir bir bilgi tabanına sahip olmadan, doğru öngörülerde bulunmak olası değil. Tutarlı fikirler öne sürmek, güçlü beklentiler geliştirmek, geleceği öngörmek ve uygun stratejiler geliştirmek, doğru ve zamanında edinilen bilgilerle mümkündür. Bu amaçla hazırlanan raporumuzda sektörümüzle ilgili verileri sizlere ulaştırmaya çalışıyoruz. Geleceği birlikte ve zamanında biçimlendirmek için...

Bu bakış açısıyla, bu yılki raporumuzda yaptığımız bazı önemli değişiklik ve yeniliklere değinmek istiyorum. Artık aracı kurumlarımızın tamamı mali tablolarını Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına göre açıklıyorlar. Bu bize, 2004 yılından farklı olarak, tüm finansal tabloları toplulaştırma ve sektörün resmini daha net olarak görme imkânı sağladı. Fakat öte yandan, 2005 verilerini 2004 yılı ile kıyaslamamız mümkün olmadı. Tabii ki bu durum önümüzdeki yıldan itibaren düzelecek.

Raporumuzun çeşitli çevrelerde en çok ilgi uyandıran bölümü, yatırımcı analizi. Burada ise kaydileştirme ve saklama işlemlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşu'na (MKK) devredilmesi ile veri kaynağımız değişmiş durumda. MKK'nın ilk defa olarak hazırladığı verilerle, yatırımcı bölümümüzde bazı değişiklikler yapıldı. Bu vesileyle, verileri zamanında hazırlamak için gösterdikleri çaba ve işbirliği için MKK'ya teşekkürlerimizi sunuyorum.

Bize göre 2005 yılında piyasamızdaki çok önemli bir değişiklik Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'nın (VOB) faaliyete geçmesi idi. Böylece yatırımcılarımız ilk defa olarak organize piyasada işlem gören vadeli kontratlarla tanıştı. Doğal olarak, bu piyasanın ilk yılındaki gelişmelere de raporumuzda yer verdik.

Türkiye Sermaye Piyasası yayınıımız, sektörle ilgilenenler için önemli bir kaynak olurken, aracı kurumlarımıza da sektör verilerini kullanarak kendi kurumlarını değerlendirme olanağı sunmaktadır. Bu noktada, raporumuzun hazırlanmasında en önemli destekçimizin, şirket bilgilerini Birliğimize doğru bir şekilde ve zamanında ileten değerli üyelerimiz olduğunu belirtmem gerek. Öte yandan, ilgili verilerini bizimle paylaşan SPK, İMKB, Takasbank, MKK ve VOB gibi, sermaye piyasamızın değerli kurumlarına teşekkürü bir borç biliyorum.

Hazırlanmasında emeği geçen değerli çalışma arkadaşlarıma buradan tekrar teşekkür ediyor, raporun sektörümüze ve ilgili çevrelere yarar sağlamasını diliyorum.

Saygılarımla,

T. Metin AYIŞIK
BAŞKAN

SUNUŞ



Finansal ve teknolojik yeniliklerin takip edilmesinin son derece güç olduğu bir dönemde yaşıyoruz. Hayatımızın her alanında olduğu gibi finansal alanda da baş döndürücü gelişmeler yaşanıyor. Zamanın mı yoksa değişimin mi daha hızlı olduğunu ayırt etmenin zor olduğu bir süreçte 2005 yılını geride bıraktık. Finansal piyasalarımız için 2005 yılı bir çok açıdan önemli bir dönemdi. Olumlu makroekonomik gelişmeler ve Avrupa Birliği üyelik müzakerelerinin resmen başlamasının etkisiyle sermaye piyasamız 2005 yılını rekorlarla kapattı. Aynı zamanda yıl içinde sermaye piyasamızda önemli yapısal dönüşümler oldu.

Bir ülkenin yatırım açısından cazip olabilmesi için öncelikle o ülkede ekonomik ve siyasi istikrarın sağlanmış olması, güven ortamının yerleşmiş olması gerekmektedir. Ülkemiz bu yönde önemli mesafe kat etmiş, 2005 yılını geride bıraktığımız bu günlerde istikrarlı bir ortamdan daha çok söz edilir olmuştur.

Avrupa Birliği (AB) ile katılım müzakerelerinin başladığı 2005 yılında da, ekonomik program çerçevesinde, maliye, para ve gelirler politikaları birbirleriyle tutarlı bir şekilde uygulanmış, yapısal reform süreci kararlılıkla sürdürülmüş, temel makroekonomik göstergelerdeki iyileşme devam etmiştir. Bu kapsamda 2005 yılı, Türkiye ekonomisinde büyümenin, kamu maliyesinde ve faiz oranlarında olumlu gelişmelerin ve enflasyonda düşüşün sürdüğü bir yıl olmuştur.

Genel bir değerlendirme yapmak gerekirse, uygulanmakta olan politikaların sonucu olarak Türkiye’de ekonomik ve yapısal dönüşüm sürecinin hızlandığını ve sonuçlarının alınmaya başlandığını söyleyebiliriz.

Ülkemizde ihtiyaç duyulan sermayeyi, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını artırmak suretiyle bir ölçüde temin etmek ve böylece ekonomik büyümeye katkı sağlamak mümkündür. Yerli firmaların teknolojisini ve rekabet gücünü olumlu yönde etkileyerek AB ve dünya pazarlarına açılmalarını kolaylaştıran yabancı sermaye girişleri, geçmişte oldukça sınırlı düzeylerde gerçekleşmiştir. Ancak, son yıllarda ekonomik ve siyasi istikrarın sağlandığı bir ortamda Türkiye ekonomisine duyulan güvenle doğrudan yatırım girişlerinde de önemli artışlar kaydedilmiştir.

Son yıllardaki başarılı performansımızın 2006 yılında da devam etmesi, Türkiye-AB ilişkilerinin gelişmesi açısından da büyük önem taşımaktadır. AB’ye üyelik konusunda var olan siyasi kararlılık ve toplumsal mutabakat, bir çok alanda ülkemizin standartlarının yükseltilmesi ve halkımızın yaşam kalitesinin artırılması için önemli bir kaldıraç etkisi gösterecektir.

Yakın gelecekte artmasını umduğumuz söz konusu reformlar sonucunda, diğer sektörler gibi sermaye piyasasının da kazançlı çıkacağından şüphe edilmemektedir.

2006 yılında, ekonomimizdeki olumsuzlukların azalmasını, olumlu gelişmelerin ise hızla artmasını ve bu çerçevede sermaye piyasalarımızın kazanmış olduğu ivmenin daha da yükselmesini temenni ediyoruz. Nisan 2006 tarihine kadar Başkanlığını yaptığım Birliğimizin bu raporunun ilgili tüm çevrelere çok faydalı olacağına inanıyorum.

Saygılarımla,

Müslüm DEMİRBILEK

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE EKONOMİSİ	1
2005'E BAKIŞ	3
KAMU MALİYESİ	5
PARA VE KUR POLİTİKALARI	12
ENFLASYON	18
ÜRETİM VE TALEP	22
ÖDEMELER DENGESİ	26
TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI	31
ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMALAR	33
YATIRIM ARAÇLARININ KARŞILAŞTIRMALI GETİRİLERİ	39
SABİT GETİRİLİ MENKUL KIYMETLER	41
HİSSE SENETLERİ	45
YATIRIM FONLARI	52
VADELİ İŞLEMLER	64
ARACI KURULUŞLAR	71
SGMK PİYASASI FAALİYETLERİ	75
HİSSE SENETLERİ PİYASASI FAALİYETLERİ	77
YATIRIM BANKACILIĞI FAALİYETLERİ	80
PORTFÖY YÖNETİMİ FAALİYETLERİ	83
KREDİLİ İŞLEMLER	85
ŞUBE AĞI	85
ALTERNATİF DAĞITIM KANALLARI	87
ÇALIŞAN PROFİLİ	88
ARACI KURUMLARIN TOPLULAŞTIRILMIŞ MALİ TABLOLARI VE ANALİZİ	97
BİLANÇO ANALİZİ	99
GELİR TABLOSU ANALİZİ	108
YATIRIMCI ANALİZİ	119
YATIRIMCI KATEGORİLERİ VE HESAP SAYILARI	123
YATIRIMCI PORTFÖYLERİ	125
YATIRIMCI SAYILARI	126
BAKİYELİ HESAP SAYISI	128
PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE YATIRIMCILAR	128

YAŞ GRUPLARINA GÖRE YATIRIMCILAR	133
VATANDAŞLIK VE CİNSİYET GRUPLARINA GÖRE YATIRIMCILAR	136
İKAMETGÂHA GÖRE YATIRIMCILAR	137
YATIRIMCI ANALİZİ DEĞERLENDİRME	141
YABANCI YATIRIMCILAR	143
SERMAYE PİYASASI DÜZENLEMELERİ - 2005	151
SERMAYE PİYASASI KURULU YÖNETMELİKLERİ	153
SERMAYE PİYASASI KURULU TEBLİĞLERİ	155
İSTANBUL MENKUL KIYMETLER BORSASI GENELGELERİ	157
VERGİ MEVZUATINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER	160
ARACI KURUMLARIMIZ	165
ACAR YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	168
AK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	170
AKDENİZ MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	172
ALAN YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	174
ALFA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	176
ALTERNATİF YATIRIM A.Ş.	178
ANADOLU YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	180
ARI MENKUL KIYMETLER A.Ş.	182
ARIGİL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	184
AS MENKUL KIYMETLER A.Ş.	186
ATA YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	188
ATAONLİNE MENKUL KIYMETLER A.Ş.	190
AYBORSA MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	192
B.A.B. MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	194
BAHAR MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	196
BARAN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	198
BAŞKENT MENKUL DEĞERLER A.Ş.	200
BENDER MENKUL DEĞERLER A.Ş.	202
BİZİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	204
BUMERANG MENKUL DEĞERLER A.Ş.	206
C MENKUL DEĞERLER A.Ş.	208
CAMIŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	210

CENSA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	212
ÇAĞDAŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	214
DEĞER MENKUL DEĞERLER A.Ş.	216
DEHA MENKUL KIYMETLER A.Ş.	218
DELTA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	220
DENİZ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	222
DENİZTÜREV MENKUL DEĞERLER A.Ş.	224
DUNDAS ÜNLÜ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	226
DÜNYA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	228
ECZACIBAŞI MENKUL DEĞERLER A.Ş.	230
EFG İSTANBUL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	232
EGEMEN MENKUL KIYMETLER A.Ş.	234
EKİNCİLER YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	236
EKSPRES YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	238
ENTEZ MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	240
ETİ MENKUL KIYMETLER A.Ş.	242
EURO YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	244
EVGİN YATIRIM MENKUL DEĞERLER TİCARET A.Ş.	246
FİNANS YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	248
FORM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	250
FORTİS YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	252
GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	254
GEDİK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	256
GFC GENERAL FİNANS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	258
GİSAD MENKUL DEĞERLER A.Ş.	260
GLOBAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	262
GÜNEY MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	264
GÜVEN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	266
HAK MENKUL KIYMETLER A.Ş.	268
HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	270
HEDEF MENKUL DEĞERLER A.Ş.	272
HSBC YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	274
İFO YATIRIM A.Ş.	276

İNTER YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	278
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	280
K MENKUL KIYMETLER A.Ş.	282
KALKINMA YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	284
KOÇ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	286
MARBAŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	288
MEKSA YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	290
MENKA MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	292
MERKEZ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	294
METRO YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	296
MNG MENKUL KIYMETLER YATIRIM A.Ş.	298
NUROL MENKUL KIYMETLER A.Ş.	300
OPUS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	302
OYAK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	304
ÖNCÜ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	306
ÖNER MENKUL KIYMETLER A.Ş.	308
PAMUK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	310
PAY MENKUL DEĞERLER A.Ş.	312
PİRAMİT MENKUL KIYMETLER A.Ş.	314
POLEN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	316
PRİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	318
RAYMOND JAMES YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	320
SAN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	322
SANKO MENKUL DEĞERLER A.Ş.	324
SAYILGAN MENKUL DEĞERLER TİCARETİ A.Ş.	326
SOYMEN MENKUL KIYMETLER A.Ş.	328
STANDARD YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	330
STRATEJİ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	332
ŞEKER YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	334
TACİRLER MENKUL DEĞERLER A.Ş.	336
TAIB YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	338
TAKSİM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	340
TEB YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	342

TEKSTİL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	344
TERA MENKUL DEĞERLER A.Ş.	346
TİCARET MENKUL DEĞERLER A.Ş.	348
TOROS MENKUL KIYMETLER TİCARET A.Ş.	350
TSKB MENKUL DEĞERLER A.Ş.	352
TURKISH YATIRIM A.Ş.	354
ULUS MENKUL DEĞERLER A.Ş.	356
ÜNİVERSAL MENKUL DEĞERLER A.Ş.	358
VAKIF YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	360
YAPI KREDİ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	362
YATIRIM FİNANSMAN MENKUL DEĞERLER A.Ş.	364
ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	366